

PEKİN ÖRDEKLERİNDE CANLI AĞIRLIK ARTIŞLARI

Ragıp TIĞLI*

Salim MUTAF**

Süleyman KELTEN***

ÖZET

Araştırma Ülkemize getirilmiş olan pekin ördeklerinin değişik dönemlerdeki gelişmelerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, iki ayrı çıkışlı ördeklerde yürütülmüş olup, canlı ağırlıklarda 70.yaş dönemine kadar artış, daha sonraki yaş döneminde azalma göstermiştir.

Birinci ve ikinci çıkışlardaki 1.yaş günü canlı ağırlık artışları sırasıyla; erkeklerde 45.17 ± 0.45 gr., 40.55 ± 0.73 gr., dişilerde 45.00 ± 0.42 gr. ve 39.98 ± 0.95 gr. olarak bulunmuştur. Birinci çıkışta 70.ci, ikinci çıkışta 67.ci yaş günü canlı ağırlık ortalamaları sırasıyla; erkeklerde 35.50 ± 33 gr., 32.34 ± 90 gr., dişilerde 33.38 ± 56 gr., 34.83 ± 117 gr. olarak hesaplanmıştır.

Günlük canlı ağırlık artışları birinci çıkış için (1-86.yaş günü), ikinci çıkış için (1-84.yaş günü) sırasıyla erkeklerde 30.84 ± 0.42 gr., 34.14 ± 0.55 gr., dişilerde 28.06 ± 0.89 gr. ile 33.35 ± 0.64 gr. olarak saptanmıştır. Cinsiyetler arasındaki fark her iki çıkış döneminde de 0.05 seviyesinde önemli bulunmamıştır ($P > 0.05$).

GİRİŞ

Kalkınma çabası içerisinde bulunan toplumumuzun çağdaş yaşam düzeyine kavuşabilmesi ve hayvansal gıda ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için ilâve gıdalara ihtiyaç duyduğu kesin olarak bilinmektedir. Büyük ve küçük baş hayvanlarımızın verimlerini hızla arttırmaya çalışırken kanatlılar ile diğer hayvancılık kollarının verimlerini de arttırmaya ve bunların hayvansal üretimdeki paylarını yükseltmeye mecburuz. Çin, Hindistan, Güneydoğu Asya ülkeleri, İsrail, Mısır ve Macaristan'da önemli bir hayvancılık kolu haline gelen ördek yetiştiriciliği Ülkemizde yaygın olarak yapılmamaktadır. Çeşitli iklim kuşaklarına, iç ve dış sulara sahip bulunan Ülkemizde hayvancılığımızın bu kolunun ilerlemesi

*Yrd.Doç.Dr., Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi,
Zootečni Bölümü.

**Prof.Dr., Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Zootečni Bölümü.

***Zir.Müh., Kepez Su Ürünleri Üretim İstasyonu, Antalya.

ve entegre tesislere sahip olamamız oldukça düşündürücüdür. Bunun yanında resmi kaynaklarda rastlanmamasına rağmen Ülkemizde çok değişik genotiplerde veya ırklarda ördek populasyonlarının olduğuda bir gerçektir. Bunlar genelde Güneydoğu, Doğu ve Orta Anadolu Bölgelerinde küçük gruplar halinde çiftçilerce yetiştirilmekte olup tamamen doğal şartlara adapte olmuşlardır. Ergin ağırlıkları 1,5-2 kg gelen bu ördeklerin yıllık yumurta verimleri ise 30-40 adettir (Öztürk, 1987). Bunların genotiplerinin bir an önce belirlenmesi ve verim değerlerinin ortaya çıkarılması gerekir.

1984 yılında Türkiye'ye Çin'den diplomatik yollarla bir miktar Pekin ördeği getirilmiş ve bunlar Antalya Su Ürünleri Üretim İstasyonunda üretilmeye başlanmıştır. Yeteri kadar büyüklükte populasyon oluşturulduktan sonra çeşitli kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

Pekin ördek palazlarının iyi bakım ve besleme şartlarında hızla gelişerek 8.haftada 2,0-2,5 kg canlı ağırlık kazandıkları, yüksek yumurta verimlerinin olduğu gibi entansif üretime uygun olduğu tespit edilmiştir (Doğan, 1987). Wilson (1975) çeşitli düzeylerdeki protein ve enerji seviyeli yemleri Pekin ördeklerinde deneyerek iki incelemede bulunmuştur. 14 günlük ortalama canlı ağırlıkları 565, 645, 673, 641 ve 642 gr olarak değerlendirilmiş olup, 28 günlük (4 haftalık) canlı ağırlıkları da 1619 gr ile 1742 gr arasında değişen değerleri tespit etmiştir. Aynı araştırmacı, 56.gün canlı ağırlık ortalamalarını da 3262 gr ile 3364 gr arasında olduğunu bildirmiştir. Campbell (1985)'de 126 dişi ve 126 erkek Pekin ördeği üzerinde çalışmış olup bunları çeşitli amaçlarla incelemiştir. Araştırmasının bir bölümünü 12 erkek ve dişinin canlı ağırlıkları için ayırmış ve bunlardaki 14 günlük ağırlıkları 0.420 ± 0.02 kg olarak değerlendirmiştir. 56.gün canlı ağırlığı ise erkeklerde 2.150 kg, dişilerde 2.140 kg olarak tespit etmiştir. Pekin ördeği ve bunların melezlerinin de üstün performans göstermesi araştırmacıları bu yönde de çalışmalara yönetmiş ve Pingel (1989) Moskovy, Pekin ve Moskovy erkekleriyle Pekin ördekleri melezi olan Mollards ördekleri üzerinde inceleme yaparak iki deneme kurmuştur. Birinci demesinde 12 erkek ve 8 dişi Pekin ördeğini kullanarak bunların 8 haftalık ortalama canlı ağırlıklarının sırasıyla; 2.930 kg ve 2.665 kg olduğunu söylemiştir. Aynı araştırmacı ikinci denemesini hem canlı ağırlık, hem de karkas ağırlıklarını tespit maksadıyla yapmış olup bunlarda 6 ve 8 haftalık

durumlarını incelemiştir. Erkek ve dişilerde 6 haftalık canlı ağırlıkları sırasıyla; 1.859 ile 1.874 kg ve 8 haftalıklarda ise bunun 2.707 ile 2.610 kg olduğunu saptamıştır. Testik ve Arkadaşları (1987)'de Pekin ördeğinin gelişme performansları üzerinde bir araştırma yapmışlar ve Antalya Su Ürünleri İstasyonundan getirterek ürettikleri Pekin ördeği popülasyonundan 46 erkek ve 41 dişi materyali kullanarak çeşitli dönemlerdeki canlı ağırlıkları vermişlerdir. Buna göre 4 haftadaki canlı ağırlıkları erkek ve dişi olmak üzere sırasıyla; 1024.13 ± 20.71 , 1048.78 ± 21.14 gr olarak tespit ederken varyasyon katsayılarının da % 13.71 ve % 12.91 olduğunu, erkek ve dişileri birlikte değerlendirdiklerinde bu kıymetlerin 1035.75 ± 14.78 gr olduğunu tespit etmişlerdir. 8.hafta (56 gün) sonunda elde ettikleri değerleri ise erkek, dişi ve karışık olarak sırasıyla; 2480.44 ± 24.99 , 2353.64 ± 25.69 ve 2420.69 ± 19.07 olarak değerlendirmişlerdir.

Araştırma, hayvansal protein ihtiyacımızı karşılamada yararlanabilecek kaynak olarak düşündüğümüz Pekin ördeklerinin canlı ağırlıklarını belirlemek amacıyla düzenlenmiştir. 12 haftalık canlı ağırlıklar ortaya konurken erkek ve dişilerin durumlarıyla bunların günlük ağırlık artışları ve büyüme katsayıları tespit edilmiştir.

MATERYAL VE METOD

Antalya Su Ürünleri Üretim İstasyonunda yetiştirilen Pekin ördeklerinden sağlanan yumurtalardan çıkan döller, araştırmanın materyalini oluşturmuştur. I.tekerrür materyalleri 21 Şubat 1989 tarihinde, II.tekerrür materyalleri de bundan bir hafta sonra kuluçka makinasından çıkan hayvanlardan meydana getirilmiştir. Her iki tekerrürdeki materyellerin kuluçka makinasından alındıklarında ayaklarına alüminyum civciv kanat numaraları takılarak 1.gün olarak kabul edilen tartıları yapılmış ve ana makinalarına konulmuşlardır. 14 gün ana makinalarında kalan ördek palazları bu günden sonra kendilerine ayrılan kümesin 30 m^2 'lik bölmelerine yerleştirilmişlerdir. Materyallerin ayaklarına takılan alüminyum küpelerin ayakları sıktıkları görülerek 14.gün tartıları yapılırken sökülmüş ve bunlar kanatlarına takılmıştır.

Kümes bölmelerinin altı beton olduğundan üstüne kum + ince talaş serilmiştir. Çıkış döneminden başlayarak büyüme periyotları

süresince tamamen serbest yemleme uygulanmıştır. İlk 14 gün ördek palaz yemi daha sonraki çağlarda ise ördek palet yemi verilmiştir. Su ihtiyaçlarını karşılamaları ve suya alışmaları için bölmelerin kenarından geçen su kanallarından faydalanılmış olup, 56 günden sonra kafes bölmeleri yanındaki kafes telleriyle bölünmüş su havuzları kullanılmıştır. Palazlar gündüzleri buralara bırakılmış akşamları ise kendi kapalı barınaklarına sokulmuşlardır.

Ele alınan materyallerin 12 haftalık canlı ağırlıklarına ait tanımlayıcı değerlerini belirlemek amacıyla ilk üç hafta 7'şer, daha sonraki dönemlerde 15'er günlük aralarla tartımlar yapılmıştır. 12 haftalık materyallerde cinsiyet tayini yapılabildiğinden bu haftaya kadar yaşayan ve çeşitli nedenlerle kanat numaralarını düşürmeyenler deney materyali olarak kabul edilmişlerdir. Buna göre; I.tekerrürde 51 erkek, 13 dişi olmak üzere 64, II.tekerrürde 19 erkek, 6 dişi olmak üzere 25 Pekin ördeği incelenmiştir. Canlı ağırlıklara ait bilgiler erkek, dişi ve erkek-dişi karışık olarak ele alınmış olup bunlara ait belirtici değerler saptanmıştır. Başlangıç ağırlıklarına göre günlük canlı ağırlık artışları, her çağdaki her materyalin canlı ağırlığı ilk gün ağırlığından farkının o döneme kadar olan gün sayısına bölünmek suretiyle bulunmuştur. Büyüme katsayıları ise ele alınan çağa ait canlı ağırlığın ilk gün ağırlığından farkının doğum ağırlığına bölünmesiyle tespit edilmiştir.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Antalya Su Ürünleri Üretim İstasyonunda iki tekerrürlü olarak denemeye alınan Pekin ördeklerinin çeşitli çağlarındaki erkek, dişi ve her ikisinin de birlikte değerlendirildikleri canlı ağırlıklarına ait tanımlayıcı değerleri Cetvel 1 ve 2'de verilmiştir.

Adı geçen tabloların incelenmesinden I.tekerrürdeki 64 dölün I.gün ağırlıkları 45.00 ± 0.42 gr olurken, bu değer 51 erkeğin ortalaması olarak 45.17 ± 0.45 gr ve 13 dişinin ortalaması olarak 44.33 ± 1.09 gr olmuştur. II.tekerrürde aynı gündeki değerler sırasıyla 40.42 ± 0.59 , 40.55 ± 0.73 ve 39.98 ± 0.95 şeklinde saptanmıştır. II.tekerrürdeki bu farklılık; belki materyal azlığından, belki de tamamen rastgele olarak seçtiğimiz kuluçka gözündeki yumurtaların daha küçük yapıda olması

Çizelge 1. Pekin ördeklerinin çeşitli çağlardaki canlı ağırlıklarına ait tanımlayıcı değerleri (I.Tekerrür)

Çağlar	Cinsiyet	Ortalama ±St.Hata (gr.)	En büyük değer(max.) (gr.)	En küçük değer(min.) (gr.)	Varyasyon Katsayısı % CV	N (Adet)
1.gün (çıkış)	E*	45.17±0.45	51.00	36.70	7.11	51
	D*	44.33±1.09	50.90	39.60	8.84	13
	(E+D)*	45.00±0.42	51.00	36.70	7.44	64
7.gün	E	165.50±3.4	211.3	75.2	17.74	51
	D	156.50±7.2	202.1	105.5	16.49	13
	(E+D)	163.70±3.1	211.3	75.2	15.09	64
14.gün	E	278.10±6.8	349.1	111.2	17.5	51
	D	237.1±14.4	348.9	166.7	19.04	13
	(E+D)	277.1±6.1	349.1	111.2	17.72	64
21.gün	E	538.20±13.3	764.8	296.7	16.29	51
	D	567.0±33	732	310.0	21.16	13
	(E+D)	579.8±12.5	764	296.7	17.20	64
35.gün	E	1041±31	1490	584	21.81	51
	D	938±73	1392	526	28.14	13
	(E+D)	1020±29	1490	526	23.04	64
56.gün	E	2170±35	2760	1450	11.47	51
	D	2055±63	2350	1650	11.14	13
	(E+D)	2147±31	2760	1450	11.55	64
70.gün	E	3550±33	4000	2800	6.56	51
	D	3338±56	3600	3050	6.05	13
	(E+D)	3507±30	4000	2800	6.87	64
86.gün	E	2697±36	3550	2250	9.64	51
	D	2458±77	3150	2100	11.27	13
	(E+D)	2648±35	3550	2100	10.50	64

*E : Erkek,

*D : Dişi,

*(E+D) : Karışık

Çizelge 2. Pekin ördeklerinin çeşitli çağlarındaki canlı ağırlıklarına ait tanımlayıcı değerleri (II.Tekerrür)

Çağlar	Cinsiyet	Ortalama ±St.Hata (gr.)	En büyük değer(max.) (gr.)	En küçük değer(min.) (gr.)	Varyasyon Katsayısı % CV	N (Adet)
1.gün (çıkış)	E*	40.55±0.73	46.80	35.70	7.84	19
	D*	39.98±0.95	43.10	36.00	5.83	6
	(E+D)*	40.42±0.59	46.80	35.70	7.32	25
7.gün	E	116.0±3.4	146.9	88.5	12.84	19
	D	110.2±9.8	128.9	68.2	21.69	6
	(E+D)	114.6±3.4	146.9	68.2	14.92	25
14.gün	E	291.2±7.1	344.3	228.2	10.81	19
	D	283.0±27.4	335.7	162.3	23.71	6
	(E+D)	289.3±8.2	344.3	162.3	14.10	25
21.gün	E	566.4±19.2	694.8	368.4	14.81	19
	D	538.0±52	652.0	303.3	23.42	6
	(E+D)	559.5±18.7	694.8	303.3	16.73	25
35.gün	E	1309±38	1636	1029	12.66	19
	D	1266±14	1570	893	22.12	6
	(E+D)	1299±39	1636	893	15.01	25
56.gün	E	2521±47	2860	2050	8.09	19
	D	2592±144	3000	2080	13.62	6
	(E+D)	2538±48	3000	2050	9.50	25
67.gün	E	3234±90	3800	2150	12.06	19
	D	3483±117	3750	3100	8.21	6
	(E+D)	3294±76	3800	2150	11.48	25
84.gün	E	2908±46	3250	2600	6.91	19
	D	2842±54	3000	2700	4.64	6
	(E+D)	2892±37	3250	2600	6.43	25

*E : Erkek,

*D : Dişi,

*(E+D) : Karışık

Çizelge 3. I. Tekerrür ördüklerinin başlangıç ağırlıklarına nazaran günlük canlı ağırlık artışları (gr.)

Çağlar	Cinsiyet	Ortalama +St.Hata (gr.)	En büyük değer(max.) (gr.)	En küçük değer(min.) (gr.)	Varyasyon Katsayısı % CV	N (Adet)
(1-7) gün	E*	17.19+0.46	23.29	4.77	19.14	51
	D*	16.02+0.92	21.60	9.41	20.72	13
	(E+D)*	16.95+0.41	23.29	4.77	19.47	64
(1-14) gün	E	16.64+0.48	21.50	4.69	20.49	51
	D	16.34+0.99	22.09	9.08	21.91	13
	(E+D)	16.58+0.43	22.09	4.69	20.63	64
(1-21) gün	E	25.62+0.63	34.13	12.14	17.53	51
	D	24.87+1.55	32.44	12.86	22.48	13
	(E+D)	25.47+0.59	34.13	12.14	18.45	64
(1-35) gün	E	28.46+0.90	41.14	15.36	22.48	51
	D	25.54+2.08	38.32	13.87	29.37	13
	(E+D)	27.87+0.84	41.14	13.87	23.97	64
(1-56) gün	E	37.95+0.62	48.44	25.04	11.70	51
	D	35.90+1.13	41.20	28.67	11.34	13
	(E+D)	37.53+0.55	48.44	25.04	11.78	64
(1-70) gün	E	50.07+0.46	56.47	39.32	6.63	51
	D	47.06+0.80	50.82	42.93	6.12	13
	(E+D)	49.46+0.43	56.47	39.32	6.96	64
(1-86) gün	E	30.84+0.42	40.75	25.66	9.76	51
	D	28.06+0.89	36.16	23.96	11.44	13
	(E+D)	30.27+0.40	40.75	23.96	10.67	64

*E : Erkek,

*D : Dişi,

*(E+D) : Karışık

Çizelge 4. II.Tekerrür ördeklerinin başlangıç ağırlıklarına nazaran günlük canlı artışları (gr.)

Çağlar	Cinsiyet	Ortalama +St.Hata (gr.)	En büyük değer(max.) (gr.)	En küçük değer(min) (gr.)	Varyasyon Katsayısı % CV	N (Adet)
(1-7) gün	E*	10.78+0.49	15.41	7.26	19.94	19
	D*	10.03+1.36	12.49	3.91	33.20	6
	(E+D)*	10.60+0.49	15.41	3.91	22.92	25
(1-14) gün	E	17.90+0.50	21.74	13.60	12.29	19
	D	17.36+1.95	21.17	8.68	27.53	6
	(E+D)	17.77+0.58	21.74	8.68	16.38	25
(1-21) gün	E	25.04+0.92	31.20	15.61	16.01	19
	D	23.70+2.45	29.50	12.50	25.36	6
	(E+D)	24.72+0.89	31.20	12.50	18.08	25
(1-35) gün	E	36.24+1.10	45.61	28.25	13.25	19
	D	35.03+3.25	43.63	24.35	22.75	6
	(E+D)	35.95+1.11	45.61	24.35	23.92	25
(1-56) gün	E	44.29+0.83	50.26	35.88	8.22	19
	D	45.57+2.57	52.87	36.50	13.78	6
	(E+D)	44.60+0.86	52.87	35.88	9.64	25
(1-67) gün	E	47.67+1.34	56.12	31.50	12.23	19
	D	51.39+1.74	55.33	45.68	8.29	6
	(E+D)	48.56+1.13	56.12	31.50	11.64	25
(1-84) gün	E	34.14+0.55	38.23	30.48	7.00	19
	D	33.35+0.64	35.25	31.71	4.71	6
	(E+D)	33.95+0.44	38.23	38.23	6.51	25

*E : Erkek,

*D : Dişi,

*(E+D) : Karışık

Çizelge 5. Pekin ördeklerinde başlangıç ağırlıklarına nazaran büyüme katsayıları (I.Tekerrür)

Dönemler	Cinsiyet	Ortalama +St.Hata (gr.)	En büyük değer(max.) (gr.)	En küçük değer(min.) (gr.)	Varyasyon Katsayısı % CV	N (Adet)
(1-7) gün	E*	2.864+0.069	3.588	0.799	18.51	51
	D*	2.523+0.125	3.384	1.664	17.75	13
	(E+D)*	2.635+0.061	3.588	0.799	18.41	64
(1-14) gün	E	5.16+0.15	6.74	1.44	20.16	51
	D	5.16+0.30	7.81	3.21	21.12	13
	(E+D)	5.16+0.13	7.81	1.44	20.16	64
(1-21) gün	E	11.94+0.30	17.03	6.10	18.17	51
	D	11.73+0.63	14.85	6.82	19.35	13
	(E+D)	11.90+0.27	17.03	6.10	18.32	64
(1-35) gün	E	22.11+0.71	35.16	11.460	22.89	51
	D	20.16+1.58	27.55	12.08	28.17	13
	(E+D)	21.72+0.65	35.16	11.46	23.99	64
(1-56) gün	E	47.25+0.88	65.83	29.33	13.23	51
	D	45.60+1.65	53.78	35.91	13.05	13
	(E+D)	46.91+0.77	65.83	29.33	13.17	64
(1-70) gün	E	77.90+0.95	97.09	57.58	8.73	51
	D	74.79+2.07	86.65	63.99	9.99	13
	(E+D)	77.27+0.87	97.09	57.58	9.05	64
(1-86) gün	E	58.92+0.92	84.83	49.21	11.18	51
	D	54.79+2.19	76.78	46.36	14.40	13
	(E+D)	58.08+0.88	84.83	46.36	12.07	64

*E : Erkek,

*D : Dişi,

*(E+D) : Karışık

Çizelge 6. Pekin ördeklerinde başlangıç ağırlıklarına nazaran büyüme katsayıları (II.Tekerrür)

Dönemler	Cinsiyet	Ortalama +St.Hata (gr.)	En büyük değer(max.) (gr.)	En küçük değer(min.) (gr.)	Varyasyon Katsayısı % CV	N (Adet)
(1-7) gün	E*	1.88+0.098	2.767	1.220	22.66	19
	D*	1.76+0.230	2.153	0.672	31.76	6
	(E+D)*	1.85+0.090	2.767	0.672	24.43	25
(1-14) gün	E	6.22+0.21	7.61	4.60	14.44	19
	D	6.09+0.68	7.54	2.98	27.26	6
	(E+D)	6.19+0.22	7.61	2.98	17.61	25
(1-21) gün	E	13.06+0.56	16.50	8.07	18.61	19
	D	12.47+1.29	15.60	6.43	25.26	6
	(E+D)	12.92+0.51	16.50	6.43	19.81	25
(1-35) gün	E	31.46+1.11	40.21	24.35	15.38	19
	D	30.80+2.56	37.35	20.89	20.52	6
	(E+D)	31.26+1.02	40.21	20.89	24.63	25
(1-56) gün	E	61.51+1.57	72.00	49.49	11.15	19
	D	63.77+3.15	75.34	56.78	12.12	6
	(E+D)	62.05+1.40	75.34	49.49	11.17	25
(1-67) gün	E	79.40+2.9	102.6	53.6	16.12	19
	D	86.30+3.26	97.61	76.59	9.25	6
	(E+D)	81.00+2.4	102.6	53.6	14.94	25
(1-84) gün	E	71.07+1.63	84.40	60.97	9.99	19
	D	70.24+1.93	75.34	62.81	6.72	6
	(E+D)	70.87+1.31	84.40	60.97	9.21	25

*E : Erkek,

*D : Dişi,

*(E+D) : Karışık

ve çıkış ağırlıklarına bunların etki etmesi belki de ilk yumurtadan çıkanların bunlar olması dolayısıyla bir gün aç kalarak ağırlık kaybına uğramasına bağlanabilir. Fakat başlangıçtaki 5 gr'lık bu farklılık ileriki çağlarda etkisini göstermemiş, hatta bazı çağlarda ikinci tekerrür ağırlıkları birinci tekerrür ağırlıklarını geçmiştir. 56.gün sonu canlı ağırlığı genelde birinci tekerrür için 2147 \pm 31, dişilerde 2055 \pm 63, erkeklerde 2170 \pm 35 gr. olurken ikinci tekerrürde aynı sırayla 2538 \pm 48, 2592 \pm 144 ve 2521 \pm 47 gr. olarak belirlenmiştir. Elde edilen bu değerler Pingel (1989)'in aynı dönemdeki değerlerine yaklaşmakta, Doğan (1987) ve Testik ile Arkadaşları (1987)'nin bulgularıyla uyum sağlamaktadır. Wilson (1975)'in bulguları ise aynı dönemde 3262 gr. ile 3364 gr. olduğundan bizim bulgularımıza göre oldukça yüksek değerlerdir. Bizim değerlerimizin bu seviyeye gelmesi ancak 67-70.günlerde olmaktadır. Bunun tek bir sebebi olabilir. Bu ise Wilson'un yem denemesi yapması ve denemesinde yüksek enerji ve protein ihtiva eden maddelerin bulunmasıdır.

Deneme materyali hayvanların bütün dönemlerindeki canlı ağırlık ortalamaları erkek, dişi ve karışık olarak birbirleriyle test edildiğinde aralarında küçük farklılıkların olduğu fakat bunların istatistiki bakımından önemli olmadığı ($P > 0.05$) ve tesadüfe bağlanabileceği ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan her tekerrürün bir çağdaki erkek, dişi ve karışık grupların kendi aralarında yapılan istatistiki testlerinde yalnız birinci tekerrürün 70. ve 86.gününde erkeklerle dişiler farklılık ($P > 0.05$) yaratmışlar, diğer denemelerde ise herhangi bir farklılığın olduğu görülmemiştir ($P > 0.05$). O halde; her çağda cinsiyetin canlı ağırlık üzerinde önemli bir etkisi olduğu söylenemez.

Deneme materyali olarak alınan I. ve II.tekerrür Pekin ördeklerinin başlangıç ağırlıklarına göre günlük canlı ağırlık artışları (gr.) olarak Çizelge 3 ve 4'de büyüme katsayıları da sırasıyla; Cetvel 5 ve 6'da verilmiştir. Buna göre; çıkışa nazaran günlük ortalama canlı ağırlık artış değerleri II.tekerrürün ilk yedi gününde erkeklerde 10.78 \pm 0.49, dişilerde 10.03 \pm 1.36 erkek dişi karışık incelendiğinde ise 10.60 \pm 0.49 gr. olarak tespit edilirken, I.tekerrürde aynı dönemde sırasıyla 17.19 \pm 0.46 16.02 \pm 0.92 ve 16.95 \pm 0.41 gr. olarak tespit edilmiştir. İlk yedi günlük canlı ağırlık artışındaki I.tekerrür hayvanlarındaki bu bariz farklılık

Çizelge 1 ve 2'nin izahındaki sebeplerden kaynaklanabilir. Bununla birlikte ikinci haftadaki durum; I.tekerrürde cinsiyetlere göre sırasıyla: 16.64±0.48, 16.34±0.99 ve 16.58±0.43 gr. olurken, II.tekerrürde 17.90±0.50, 17.36±1.95 ve 17.77±0.58 gr. bulunmuştur. İlk 14 gün ve sonraki dönemlerde canlı ağırlık artışı bakımından tekerrürler arasındaki farklılığın kaybolması hatta 35.günde II.tekerrür hayvanlarının daha büyük canlı ağırlıklar göstermesi oldukça ilginçtir. Bu durum ise, çıkış ağırlıklarının günlük canlı ağırlık artışlarını etki etmediğinin bir delili olabilmektedir.

Elde edilen neticeler, Bölgemizde Pekin ördeklerinin belirtici değerlerini ortaya koymakla birlikte konu üzerinde daha büyük popülasyonlarla çalışmak ve yılın her mevsiminde çıkış yaptırarak sonuçları analize tabi tutmak daha güvenilir olabilecektir.

SUMMARY

INCREASES IN THE LIVE WEIGHTS OF PEKIN DUCKS

This investigation was carried out to determine the growth of Pekin Ducks in different periods. It was conducted on ducks which were hatched at different times and it was observed that their live weights increased until they were 70 days old, and decreased following that period.

At the first and second hatches, their average live weights on the first day were found as 45.17±0.40 gr., 40.55±0.73 gr. for males and 45.00±0.42 gr., 39.98±0.95 gr. for females. Average live weights of the first hatch on the 70th day and of the second hatch on the 67th day were follows respectively, for males, 3550±33 gr., 3234±90 gr. for females 3338±56 gr., 3483±117 gr.

Daily live weight increases were found for the first hatching (1-86) for the second (1-84) as follows respectively, for males 30.84±0.42 gr., 34.14±0.55 gr. for females 28.06±0.89 gr., 33.35±0.64 gr. Difference between the sexes was found at the rate of 0.05 which was not significant ($P > 0.05$).

LİTERATÜR

- Campbell, R.G., Karunajeewa, H., and Bagot, I., 1983. Influence of Food Intake and Sex on the Growth and Carcase Composition of Pekin Ducks. *British Poultry Science*, 26: 43-50, 1985.
- Doğan, K., 1987. Kümes Hayvanlarının Beslenmesi. *Yem Sanayii Dergisi*. Sayı: 56: 3-25.
- Üztürk, D., 1987. Ördek Yetiştiriciliği ve Pekin Ördeği. *Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı Dergisi*. Sayı: 19: 42-44.
- Pingel, H., 1989. Combining the Qualities of Muscovy and Pekin Ducks. *An International Magazine on Poultry*. Vol:4, No:7, 1989.

- Selçuk,E., Akyurt,İ., 1986. Ördek Yetiştiriciliği. Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü Yayın No:8, 1986.
- Testik,A., Pekel,E., Sarıca,M., 1988. Pekin Ördeğinin Gelişme Performansları Üzerine Bir Araştırma. Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi. Cilt:3 Sayı:2, 14-22.
- Tıǧlı,R., 1988. Beyaz Yeni Zelanda Tavşanlarında Günlük Canlı Ağırlık Artışları ile Bir Batındaki Yavru Sayısının Canlı Ağırlığa Etkisi. Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi. Cilt:1, Sayı:1, 67-86.
- Wilson,B.J., 1975. The Performance of Male Ducklings Given Starter Diets with Different Concentrations of Energy and Protein. Br. Poultry Science, 16: 617-625, 1975.